

-1364

heo bax

hans bolt

clemens claessen

robert schaap

jan spooren

45/749
371.27

AX

7-1364

745/749:371.27 BAX

theo bax

hans pot

clemens cl

robert sc

jan spoore

Bax, Theo
Eindexamenkandidaten1966
745/749:371.27 BAX 7-1364

naam lener:	paraaf

~~763~~ 772-6
AKADEMIE VOOR
INDUSTRIËLE VORMGEVING
POSTBUS 9002
EINDHOVEN

Bibliotheek Akademie Industri
ele Vormgeving Eindhoven
Hermelijnstraat 2
terugbezorgen voor

06 DEC 2007	

de eindexamenkandidaten 1966 van de afdeling produktontwerpen, de heren: theo bax, hans bolt, clemens claessen, robert schaaap en jan spooren ontvingen in het kader van de lessen grafische vormgeving en toegepaste fotografie, als team, de hiernavolgende opdracht, waarvan dit boekje het resultaat is.

r. j. h. smeets, directeur

maak een geïllustreerd verslag over uw studie aan de akademie. dit verslag dient tot introductie en informatie bij het leggen van kontakten. ontwerp een doelgerichte indeling en lay-out. bepaal vorm en formaat, papiersoort, drukvormen als voor een grote oplage.

vervaardig de foto's, redigeer de teksten, bestel de kliché's en zetsels, druk een proef-oplage.

k. houtman, docent

de akademie voor industriële vormgeving te eindhoven is de enige akademie in nederland waar het studieprogramma speciaal is opgezet voor de opleiding van industriële ontwerpers.

de akademie heeft drie richtingen n.l.

a produktontwerpen

b produktpresentatie

c textielontwerpen

de studie aan de afdeling produktontwerpen is een vijfjarige opleiding. het eerste en tweede studiejaar zijn basisjaren. hierbij wordt de nadruk gelegd op vormstudies, technisch tekenen, technologie en algemeen vormende studies.

bovendien worden er buiten het normale studieprogramma om, diverse excursies gemaakt naar beurzen, tentoonstellingen, bedrijven en instituten.

bij de technologische studies valt het zwaartepunt op de produktietechnieken, dit als voorbereiding op het derde studiejaar, het praktijkjaar.

het praktisch jaar is bedoeld om de theoretische studies met praktische ervaring aan te vullen.

het is ingedeeld in vier perioden van ieder drie maanden welke in verschillende bedrijven worden doorgebracht.

bij de volgende bedrijven en instituten is praktijkervaring opgedaan:

theo bax:

n.v. kon. sphinx ceramiek te maastricht.

ing. und werschule für keramik, duitsland.

hans bolt:

emwee te venlo.

philips galvanisch lab. te eindhoven.

bijenkorf te amsterdam.

pavada lab. inrichtingen te den bosch.

nebato te bergeijk.

clemens claessen:

olland snelwegerfabriek te de bilt.

ums pastoe meubelindustrie te utrecht.

philips galvanisch lab. te eindhoven.

„industriële vormgeving: synthese tussen economie en cultuur“, is een beschouwing van drs. e. salden, docent economie, waarin hij o.a. een toelichting geeft op de stof die door hem werd behandeld.

industriële vormgeving: synthese tussen economie en cultuur.

de economie houdt zich theoretisch en praktisch bezig met de vele verschijnselen, die zich voordoen rond die vormen van menselijk handelen, die gericht zijn op het opheffen van het welvaartstekort, d.i. de wanverhouding tussen behoeften en beschikbare bevredigingsmiddelen (goederen en diensten). om in de vele en veelsoortige menselijke behoeften te kunnen voorzien, heeft zich in de moderne samenleving een sterk doorgevoerd systeem van arbeidsverdeling en ruilverkeer ontwikkeld. sinds de industriële revolutie hebben zich in de talrijke technisch-ekonomische organisatievormen spectaculaire ontwikkelingen voorgedaan. vooral in deze eeuw en de laatste decennia in het bijzonder, hebben de nieuwe verworvenheden van de natuurwetenschappen en de toepassingen in de techniek, de produktieondernemingen — kwantitatief en kwalitatief — ongekende impulsen gegeven.

men denke aan de wijidse perspectieven, die nieuwe materialen, energiebronnen en produktietechnieken nu al hebben geopend.

maar ook maatschappelijk, politiek en kultureel zijn de bakens rigoureuus verzet.

de restanten van het oude rationalistisch sectarisch denken worden opgeruimd. allerwege valt een ontwikkeling te bespeuren, die de oude, zo zorgvuldig gekoesterde scheidsmuren van denkwerelden en levensterreinen omverhaalt.

men beseft meer en meer de onderlingen samenhang en afhankelijkheid, en de nauwe verwevenheid van alle menselijk doen en laten.

de coördinator en organisator van de produktieve onderneming, of zoals eucken, de ondernemer treffend typeert: de „durchsetzer neuer kombinationen“,

duktieproces zal niet meer kunnen volstaan met het technische en economische samenspel van betreffende deskundigen, alleen. voor de vervaardiging van werkelijk volwaardige produkten zal de moderne onderneming de geheel eigen inbreng van de kreative ontwerper niet kunnen ontberen. zo is het nog jonge beroep van de industriële vormgever ontstaan. deze specialiteit in de veelzijdigheid is het, die binnen het raam van de technische mogelijkheden en de economische wenselijkheden van de onderneming, het produkt optimaal geëigend dient te maken voor de bevrediging van menselijke behoeften.

uit welbegrepen ondernemingsbelang, maar tevens uit maatschappelijk belang, zal het inzicht moeten groeien, dat de kundige ontwerper in de moderne onderneming evenzeer thuishoort als de technikus en de ekonoom. deze gedachte ligt ten grondslag aan het vooruitziende initiatief, dat circa 12 jaar geleden werd genomen, toen de akademie voor in zal zich meer dan ooit van de dynamiek van zijn functie overtuigd weten.

met deze grootse ontwikkelingen — die uiteraard ook schaduwzijden hebben — is een stijging van de maatschappelijke en individuele welvaart mogelijk geworden, zoals nooit tevoren.

de behoeften worden door velerlei factoren van materiële aard (inkomen) en niet-materiële aard (kultureel, sociaal, psychologisch) bepaald. met de groei naar volwassenheid van onze samenleving is het duidelijk, dat de eisen aan de produkten gesteld, steeds hoger worden.

met het vroegere kwaliteitsbegrip — dat goeddeels een kommerciële of technische categorie was — kan niet meer worden volstaan.

naast de primaire eisen van een betaalbare prijs, een goede functionaliteit of de gewenste duurzaamheid, dienen de produkten een meerwaarde te bezitten, die de dieper liggende kern van de behoeften raakt. hier komen we op het irrationele, niettemin reële terrein van het affektieve en emotionele! het pro-

emwee te venlo.

robert schaap:

philips galvanisch lab. te eindhoven.

emwee te venlo.

kunsthars perserij soesterberg te soesterberg.

brabantia metaalwarenfabriek te aalst.

jan spooren:

philips kartonnagefabriek te eindhoven.

brabantia metaalwarenfabriek te aalst.

n.v. kon. sphinx ceramiek (sanitair) te maastricht.

emwee te venlo.

in het vierde studiejaar valt de nadruk op het ontwerpen. naast de ontwerp opdrachten van de aan de akademie verbonden docenten, geven ook gastdocenten ontwerp opgaven. het vijfde en laatste jaar is een eindexamenjaar. in het begin van het jaar worden de opdrachten gegeven, waaraan het hele jaar gewerkt kan worden.

het vak, preliminaria van de hedendaagse vormverantwoording, docent dhr. k. n. elno, neemt gedurende de hele studie een belangrijke plaats in. de historische ontwikkeling van vormgeving en techniek wordt uitvoerig behandeld.

in de laatste twee jaren worden vooral kritische beschouwingen gewijd aan kunst, architectuur, industriële vormgeving enz.

als toelichting de volgende bijdrage van de heer elno.

kritiek van de industriële vormgeving zou nog het best kunnen omschreven worden als „een nimmer tot een einde komende“ poging om een volstrekt bevredigende definitie van de industriële vormgeving te vinden. deze poging voltrekt zich in een samenspel van lectuur, persoonlijke bezinning en gespreksvoering.

haar zin ligt in laatste instantie in de intensiteit van haar beschouwelijkheid, in de graad waarin de vraagstelling naar betekenis, achtergronden en consequenties van de vormgeving grondig wordt uitgewerkt.

de „direct-buikbare“ waarde van een dergelijke studie kan men uiterst relatief noemen, al vormt ze ongetwijfeld een oefening in dialectiek en intellectuele zelfverdediging. doch er zijn nog andere waarden. de industriële ontwerper „mag“ weten van waar hij maatschappelijk en cultuurhistorisch herkomstig is en waaruit zijn onmisbaarheid in het industrieel-sociale bestel ontsprong, en hij „mag“ trachten te weten welke positie hij in het wereldbeeld inneemt. overigens ligt de kritiek van de industriële vormgeving aan de basis van de noodzakelijk grootse studie-uitbouw waarop dit „vak“ nog altijd wacht: de talrijke raakvlakken met andere studie- en actiedomeinen dienen nog verkend en belicht te worden, en bovendien dient nog uitgemaakt in hoeverre in casu kan gesproken worden van een „vak“, een „discipline“ of een „doctrine“.

dustriële vormgeving te eindhoven in het leven werd geroepen. het behoeft dan ook geen betoog, dat in het veelzijdige leerprogramma een plaats voor de ekonomie werd ingeruimd.

niet alleen zal een inzicht in het ekonomische proces, dat zich in de onderneming en daarbuiten afspeelt, het toekomstige teamwerk van de ontwerper, effectiever en vlotter doen verlopen, evenzeer zal hij attent zijn op ekonomische konsekwenties van zijn ontwerparbeid en daardoor a priori doelgerichter zijn opdracht kunnen vervullen.

in de opleidingstijd worden de toekomstige ontwerpers al in het tweede leerjaar, gedurende twee les-uren per week, vertrouwd gemaakt met algemeen ekonomische begrippen en de samenhang van de ekonomische vraagstukken in produktie, distributie en konsumptie.

na deze brede algemene ekonomische oriëntatie — waarbij de theorie regelmatig geïllustreerd wordt aan de hand van ekonomische aktualiteiten in de praktijk — volgt in het vierde studiejaar een toespitsing op vraagstukken, die zich in en rond de onderneming voordoen, de bedrijfsekonome.

naast de leer van de kostprijs, wordt ook aandacht gegeven aan problemen van financiering en organisatie van de onderneming. uiteraard wordt ernaar gestreefd de behandelde materie, zodanig gericht te doceren, dat deze een integraal geheel met de ontwerpers-opleiding in engere zin zal kunnen uitmaken. voor discussie wordt in ruime mate gelegenheid geboden.

tenslotte wordt in het laatste studiejaar een centraal thema behandeld, van algemeen ekonomische of bedrijfsekonome aard, maar dat tevens ook duidelijke raakvlakken met de aktiviteiten van de industriële ontwerper heeft. na inleidende besprekingen wordt door de studenten, via zelfstandige literatuur-oriëntatie, een schriftelijk werkstuk als eindexamen-opgave tot stand gebracht. de opgave voor dit studiejaar heeft tot titel: „algemeen ekonomische en be-

drijfseconomische perspectieven van de industriële vormgeving in het kader van de zich ontwikkelende Europese integratie".

gedurende de lessen (twee uur per week) in het laatste studiejaar heeft het in velerlei opzicht — ook voor de toekomstige ontwerper — belangwekkende en actuele vraagstuk van de automatisering, onderwerp van bespreking uitgemaakt, waarbij behalve aan de economische aspecten, ook de sociale en culturele facetten aan de orde werden gesteld.

samenvattend kan gesteld worden, dat ernaar gestreefd is, de confrontatie van de studenten met de economie zodanig te richten, dat naast voldoende algemeen-economische oriëntatie, eveneens die nadere accentuering werd verkregen, die gewenst is om de toekomstige ontwerper een snelle inpassing in het grotere kader van de ondernemings-praktijk mogelijk te maken.

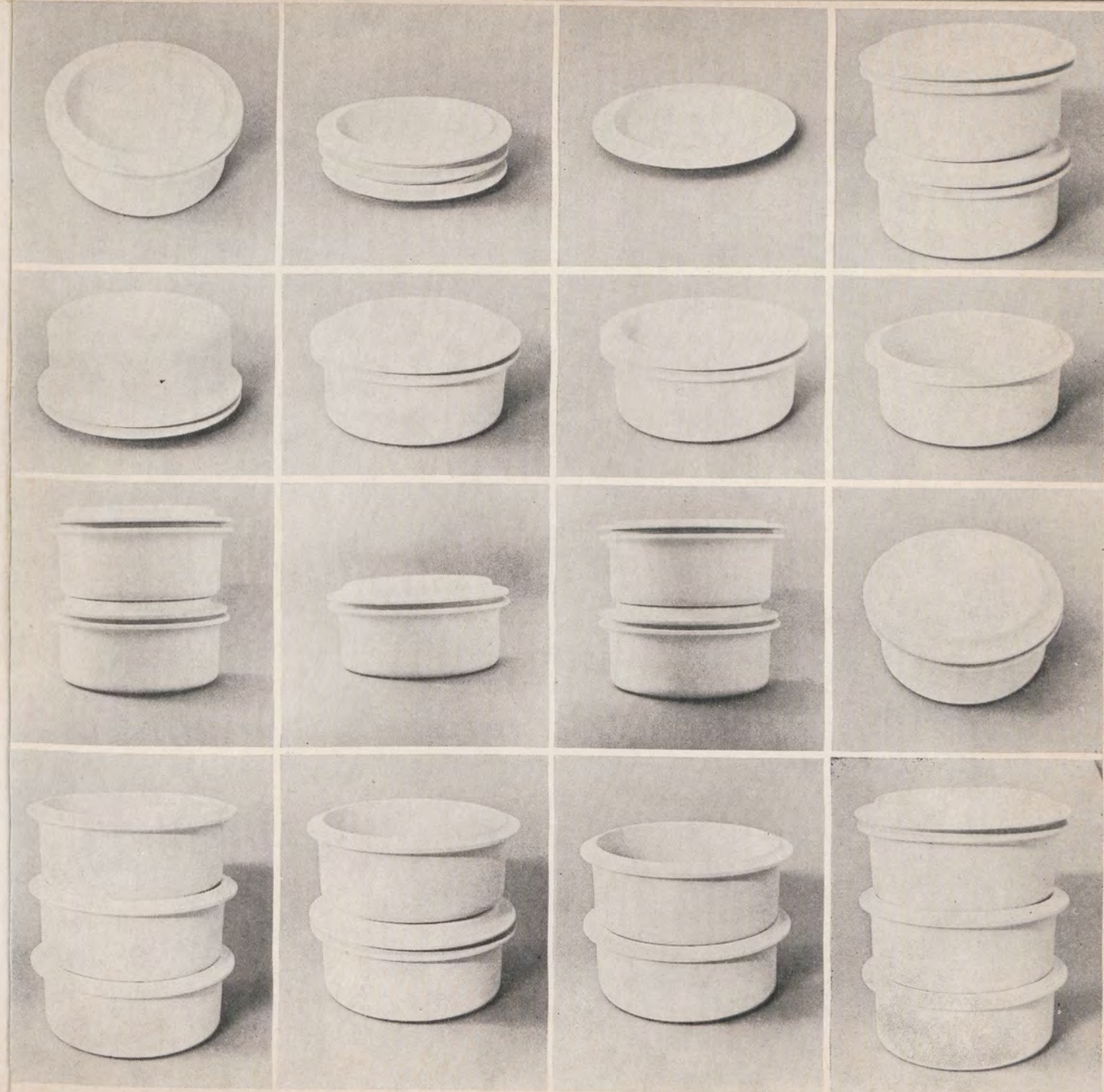
e. salden

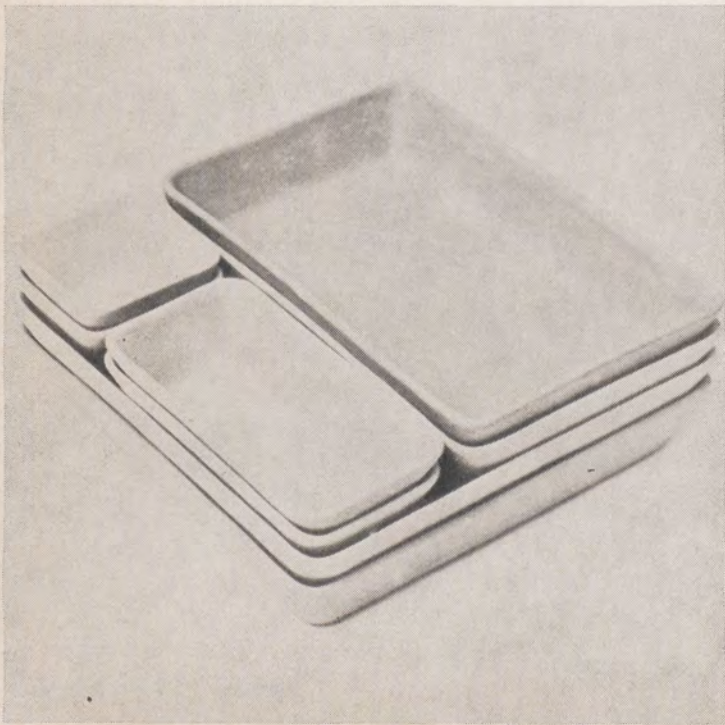
set vuurvaste pannen met deksel-bord

1964/65 theo bax

de hiernaast afgebeelde pan met deksel maakt deel uit van een set vuurvaste pannen met deksel-bord. men kan kiezen uit drie hoogten die het karakter hebben van respectievelijk schaal, lage pan en hoge pan; deze komen in twee diameters voor, zodat de smalste opgeborgen kan worden in de breedste. het deksel past op elke pan en is als bord te gebruiken.

de set is gedacht in vuurvast materiaal zodat er in gekookt kan worden. met drie of vier pannen en b.v. zes bordes kan men voor een gezin warm eten koken en opdienen. de pannen maken het gebruik van dekschalen overbodig.

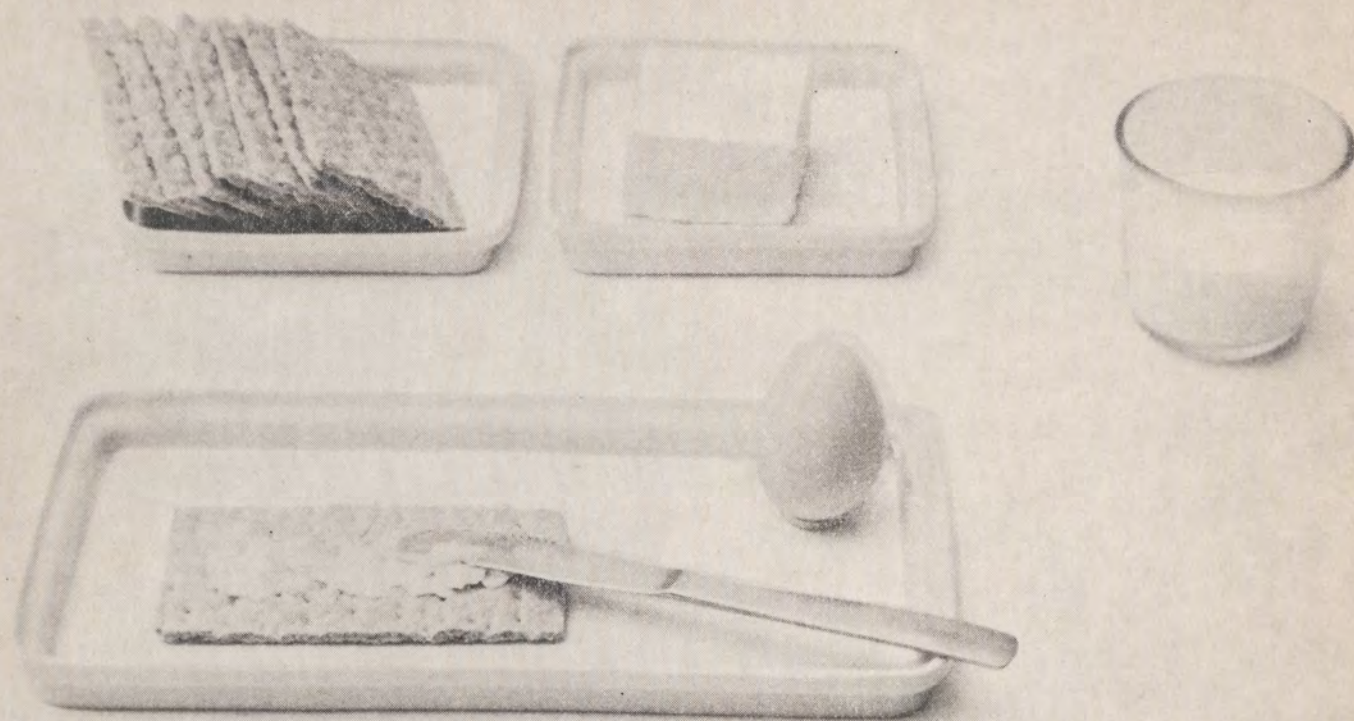

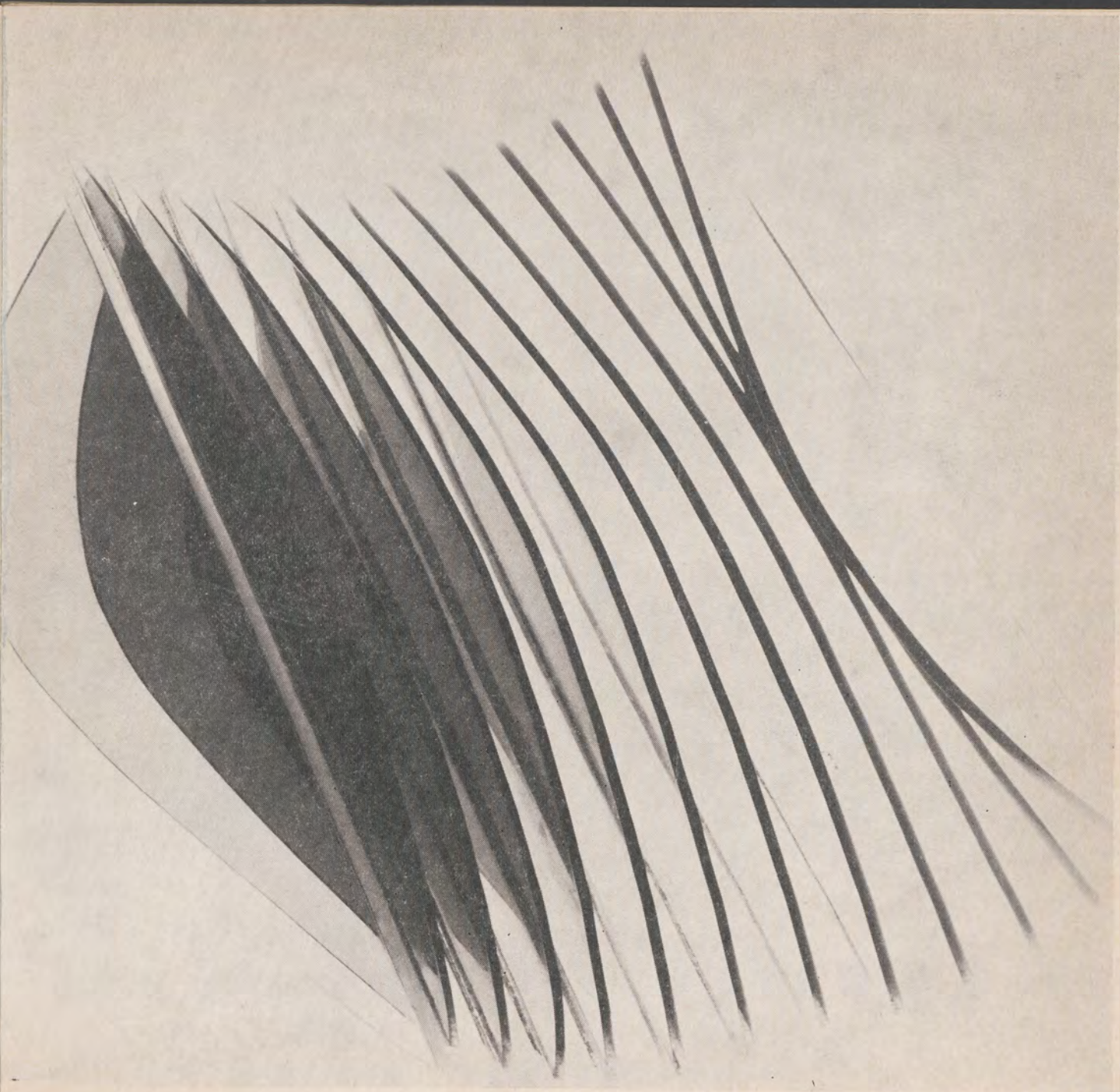
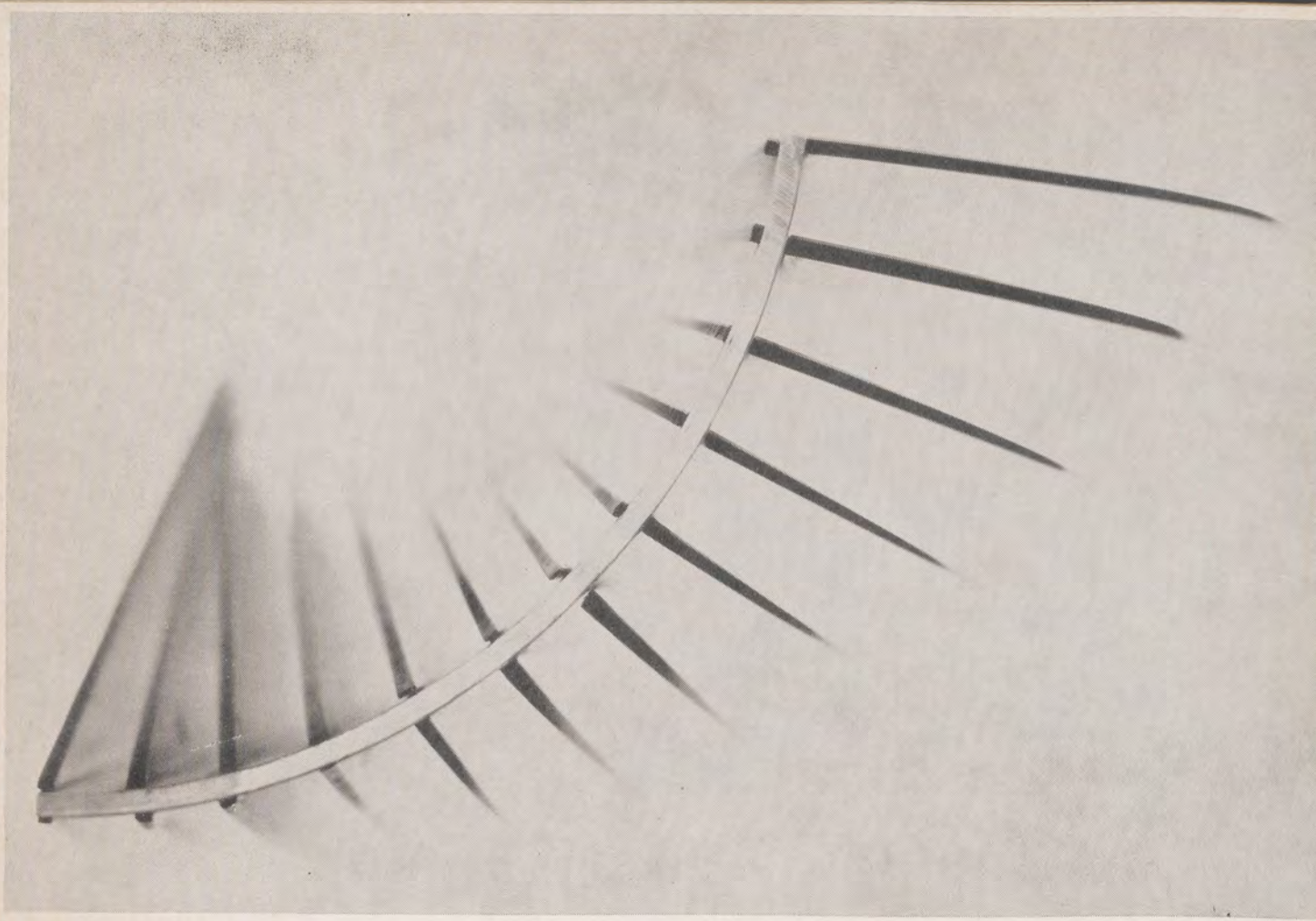
barbecue-set
1965/66 theo bax

voor barbecuïng zal men de beschikking moeten hebben over een groot aantal bakken, bakjes, pannen, dozen, schalen, borden etc. waarin men allerlei gerechten kan bewaren, bereiden, serveren en waaruit gegeten kan worden. het is wenselijk dat in ieder geval een deel daarvan uit vuurvast materiaal bestaat. de stapelbaarheid is bovendien erg belangrijk (i.v.m. transport, opberging en gebruik).

de afgebeelde bakjes en schalen maken deel uit van een uitgebreid programma. ze vormen een zeer sterk aan elkaar aangepaste kollektie keramische produkten, met onbeperkte gebruiksmogelijkheden en zijn afgestemd op de produktiemethoden van een modern bedrijf.

uit dit programma kan men naar eigen keuze een set samenstellen die voldoet aan bovengenoemde eisen.

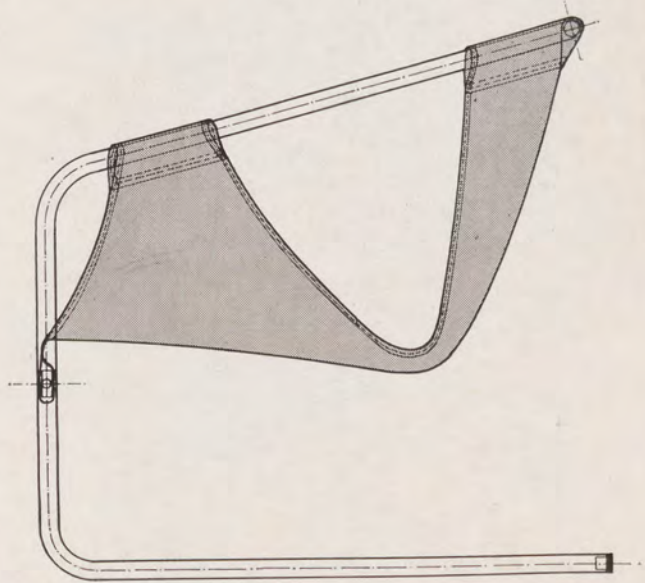
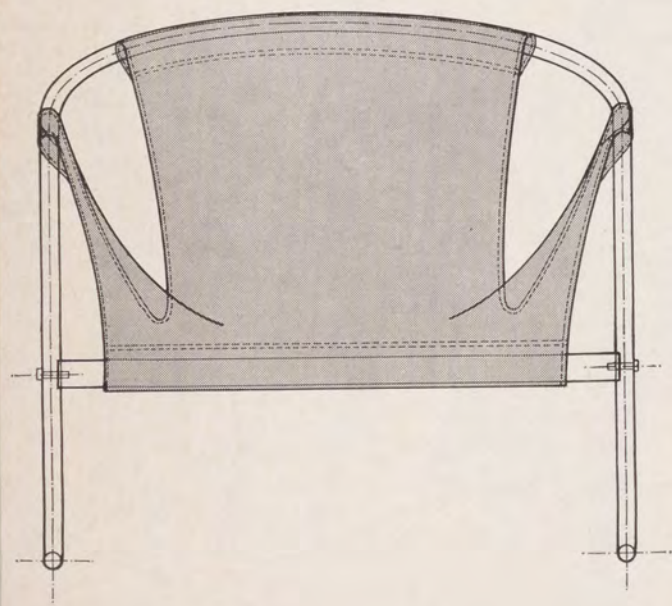
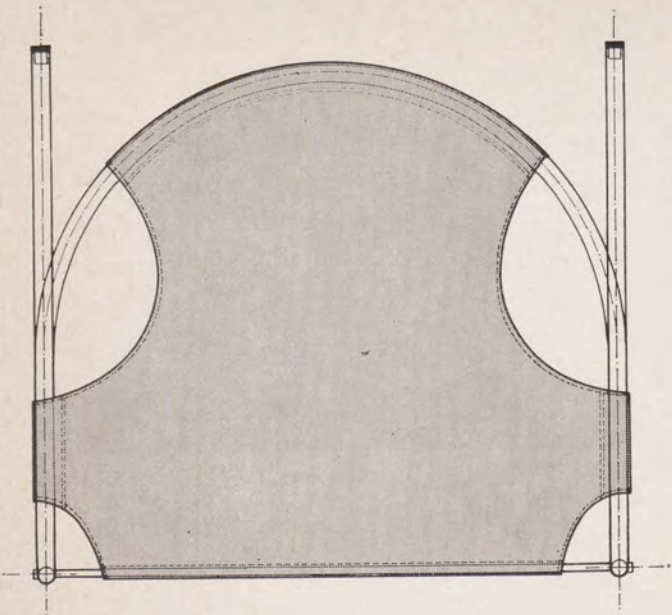

vormorganisatie

1962/63 hans bolt

vorm ontstaan naar aanleiding van een constructie van een gebogen lijn, waarvan de algebraïsche functie kwadratisch is.

deze constructiemethode is ontwikkeld door de heer gilles, docent aan de academie voor industriële vormgeving, en beoogt een betere mogelijkheid te zijn voor het construeren en vervaardigen van een vloeiende vorm.

stoel

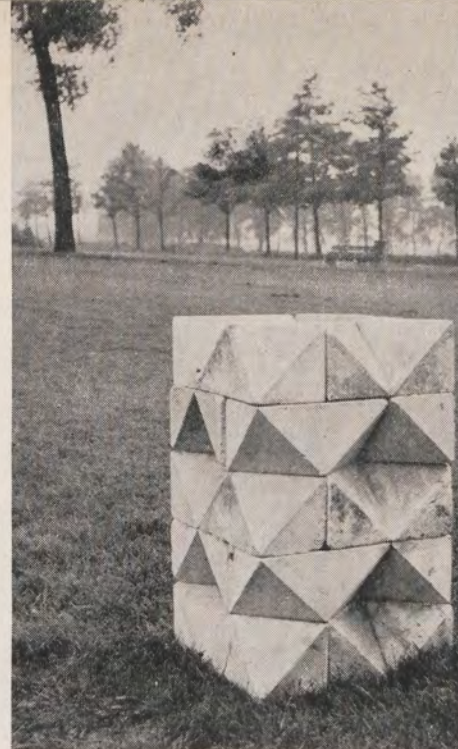
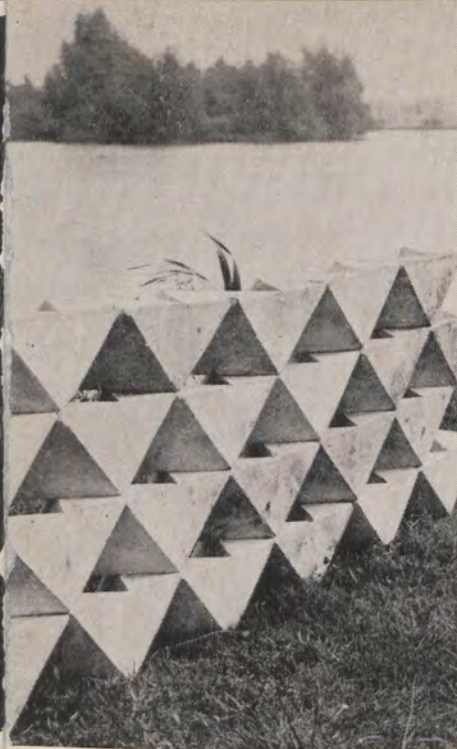
1964/65 clemens claessen

onder leiding van de gastdocent dhr. m. visser (ontwerper bij het „spektrum“ meubelindustrie) is in het vierde studiejaar een stoel ontworpen uit materiaal naar eigen keuze. in dit ontwerp is een doelmatig en rationeel gebruik van materialen nagestreefd op een eenvoudige wijze te konstrueren. het principe van de konstruktie berust op de verwerkingsmethode en de veerkracht van het buismateriaal. het frame is uit één stuk gebogen (buisdiameter 22 mm., wanddikte 2 mm.). de voorregel is van rechthoekig stalen profielbuis en wordt tussen het frame geschroefd om de zijdelingse beweegbaarheid te verstarren. de uitneembare zitting is gedacht in canvas of leer en kan separaat gemaakt worden. de montage geschiedt door het rijgen van de genaaide zitting aan het frame en het vastschroeven van de regel.

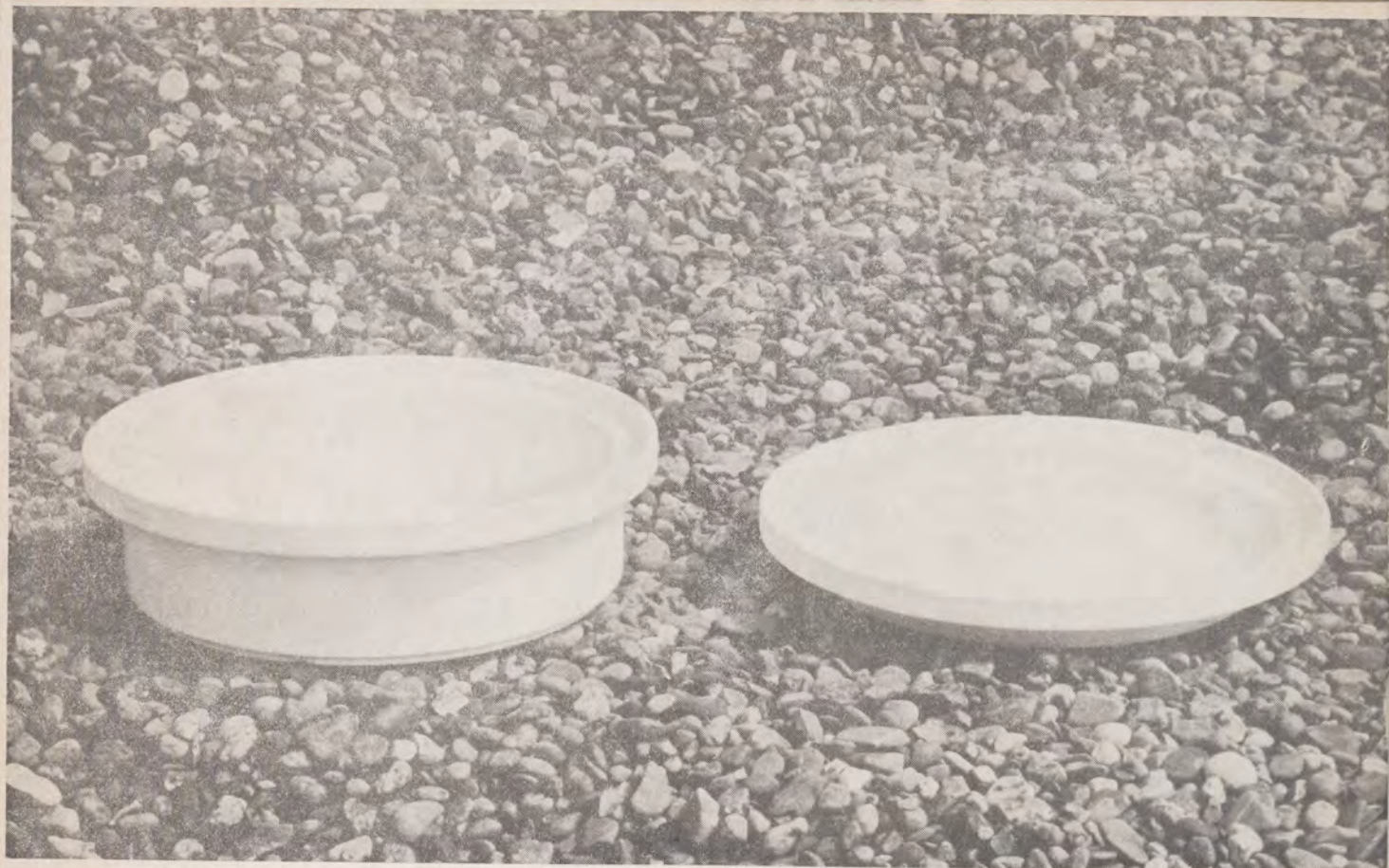
theepot, inhoud 1 liter
1964/65 clemens claessen

in het 4e studiejaar is onder leiding van dhr. h. verberkmoes een studie gemaakt naar de mogelijkheden van een rationeel vervaardigbare theepot uit keramisch materiaal. door toepassing van de giettechniek is het mogelijk oor en tuit aan de pot mee te gieten waardoor gietvormen en garneerwerk bespaard worden. in de vorm is getracht het gietstuk als één geheel te interpreteren. de gietvorm bestaat uit 3 delen: bodemstuk (met standring) en 2 zijhelften (gedeeld over oor en tuit). het deksel kan zowel gegoten als gekalibreerd worden. de vorm ervan heeft een laag zwaartepunt om het vallen uit de pot tijdens het schenken te voorkomen.

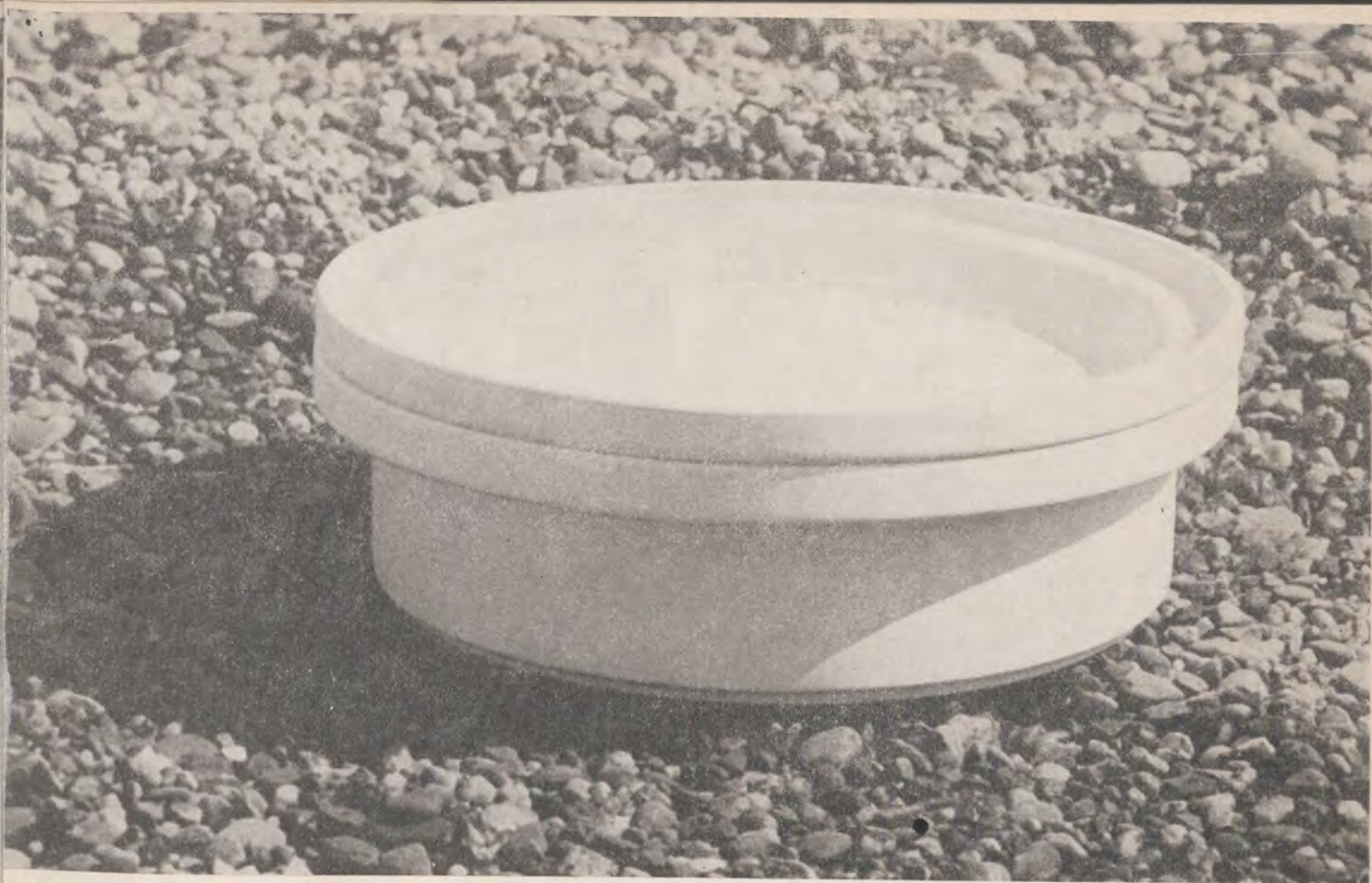
bouwsteen. afmetingen 15x15x30 cm
1964/65 clemens claessen

in het vierde studiejaar stelde dhr. c. uittenhout de opgave een bouwelement te ontwerpen, waarmee zowel een open, lichtdoorlatende als een gesloten wand gebouwd zou kunnen worden voor afscheiding of begrenzing van ruimten. het element kan gegoten worden uit beton of ander soortgelijk gietbaar materiaal. de mogelijkheden van het stapelen resulteren o.m. tot: een gesloten muur met geometrisch reliëf, een „open“ muur (lichtdoorval onder 45° in twee richtingen verschillend), torens en zuilen van verschillende doorsneden.

1955/66 robert schaaap

de eindopgave keramiek was een opgave waarbij een keuze moest worden gemaakt uit een aantal objecten; door mij werd de barbecue set gekozen. de gehele set is stapelbaar en in vuurvast materiaal gedacht met een vrij dikke scherf (5 mm.). bij het ontwerpen is er naar gestreefd om in ieder onderdeel zoveel mogelijk functies te verenigen. de rand bij bv. bord en grote schaal dient om de onderdelen goed te kunnen aanpakken. het manipuleren met bv. het bord zal namelijk frequenter zijn dan men gewoonlijk gewend is.

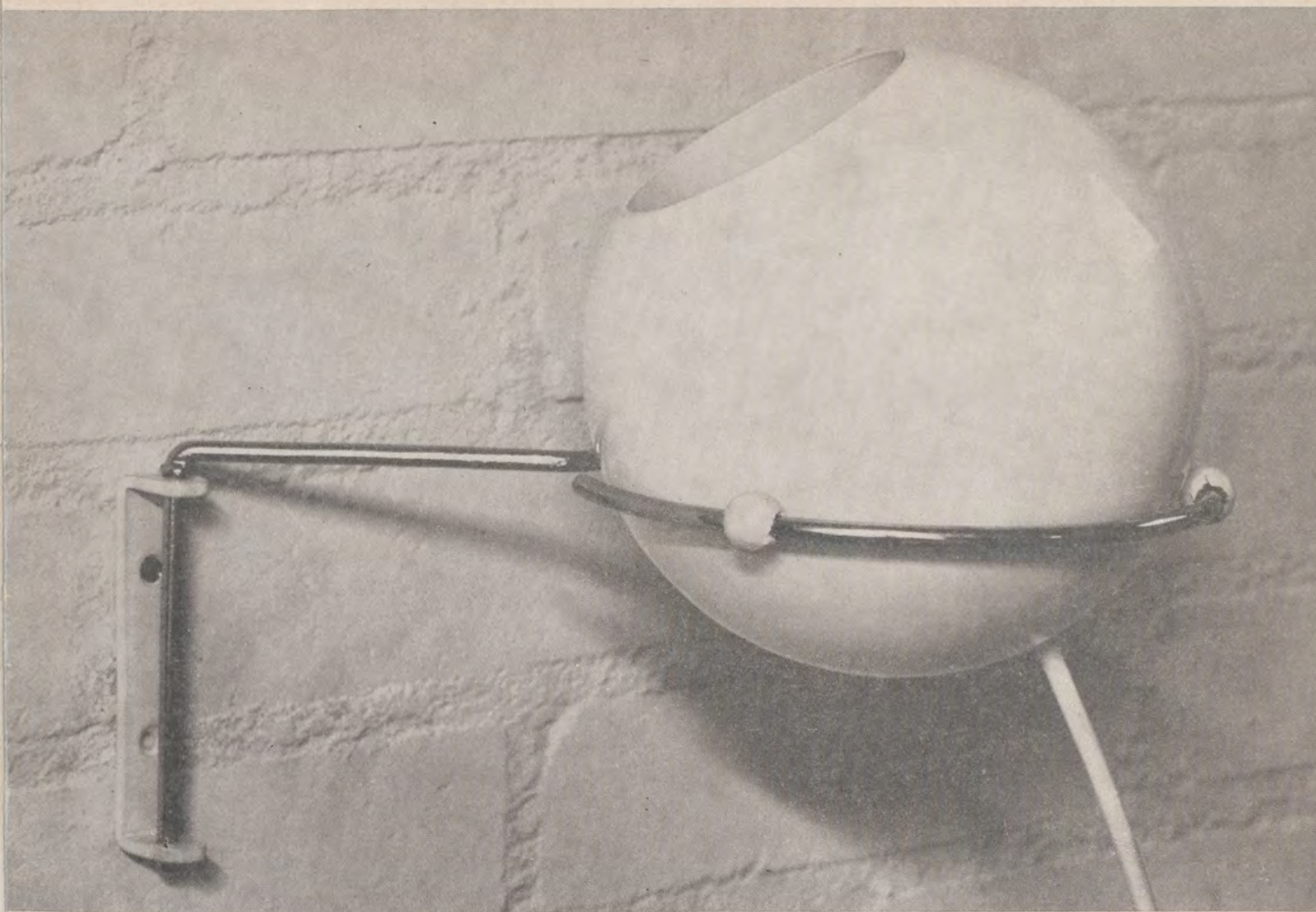
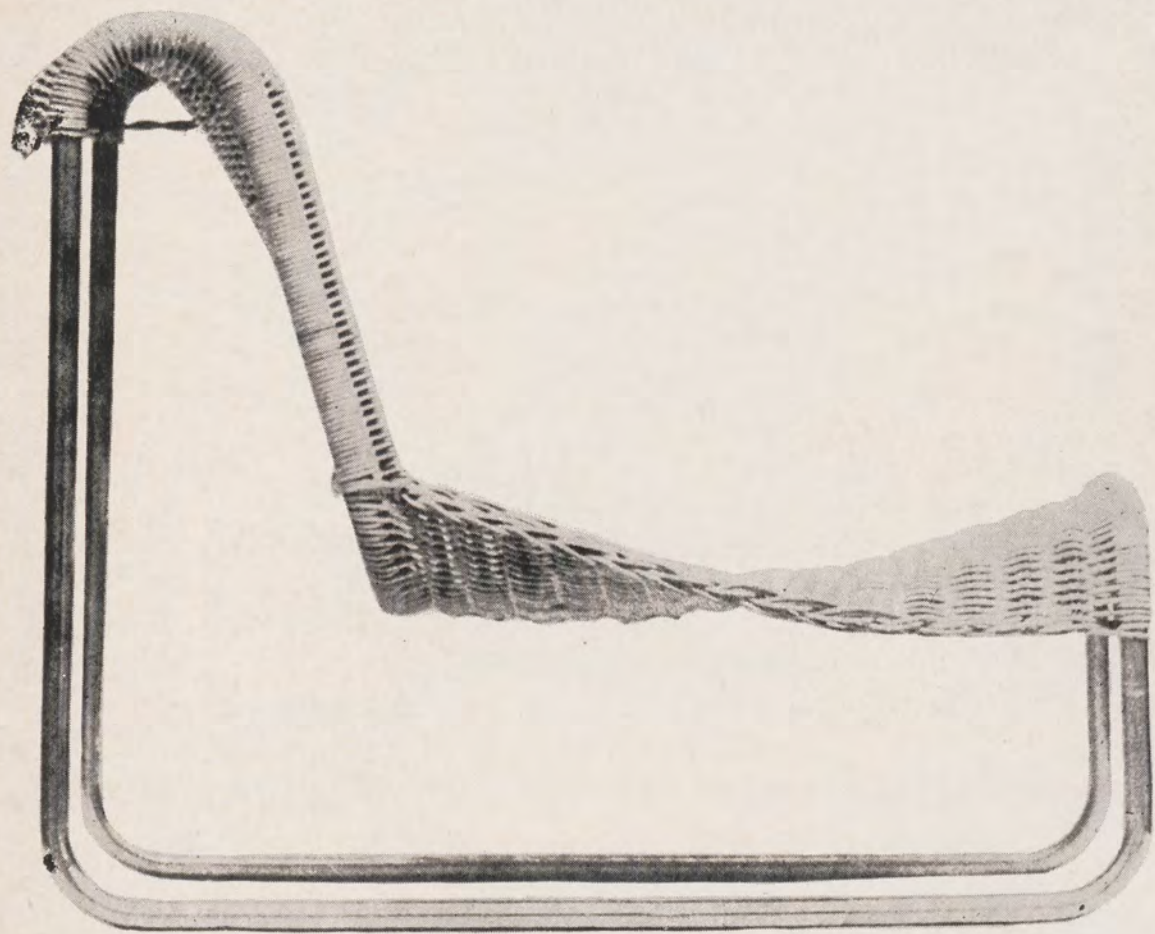
fauteuil

1964/65 robert schaaap

martin visser was in het vierde studiejaar een van de gastdocenten, hij is als ontwerper werkzaam bij 't spectrum te bergeyk (meubelfabriek). de opgave was een fauteuil te ontwerpen zonder dat hierbij beperkingen of richtlijnen werden gegeven. de door mij ontworpen stoel is gemaakt van een standaard-lengte ronde buis (6 meter) op een dusdanige manier gebogen dat in principe met één laspunt volstaan kan worden. dit punt wordt door de zitting bedekt zodat hier weinig of geen afwerking nodig is. de zitting en rugleuning zijn van gebleekt pitriet; de buis is mat-verchroomd.

barbecue set

slaapkamerverlichting

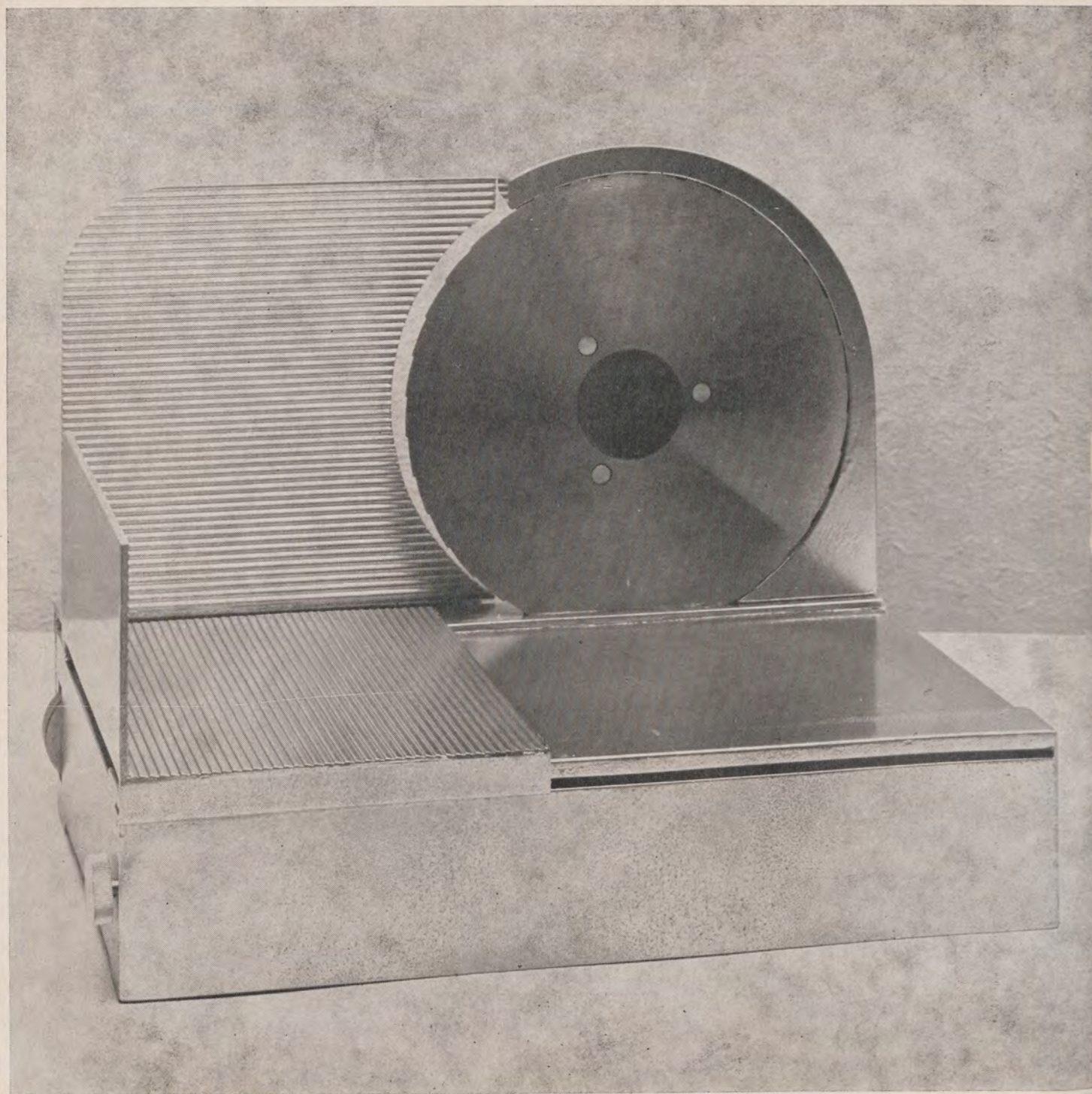
1965/66 jan spooren

gastdocent mr. b. wozniak.

deze lamp is opgebouwd uit twee niet identieke bolvormige polypropeen elementen die op elkaar geklemd worden.

hiermede is gestreefd naar een universele slaapkamerverlichting, welke aan het snoer opgehangen kan worden, of in een metalen verchroomde ring in alle richtingen draaibaar is.

stoel

jan spooren

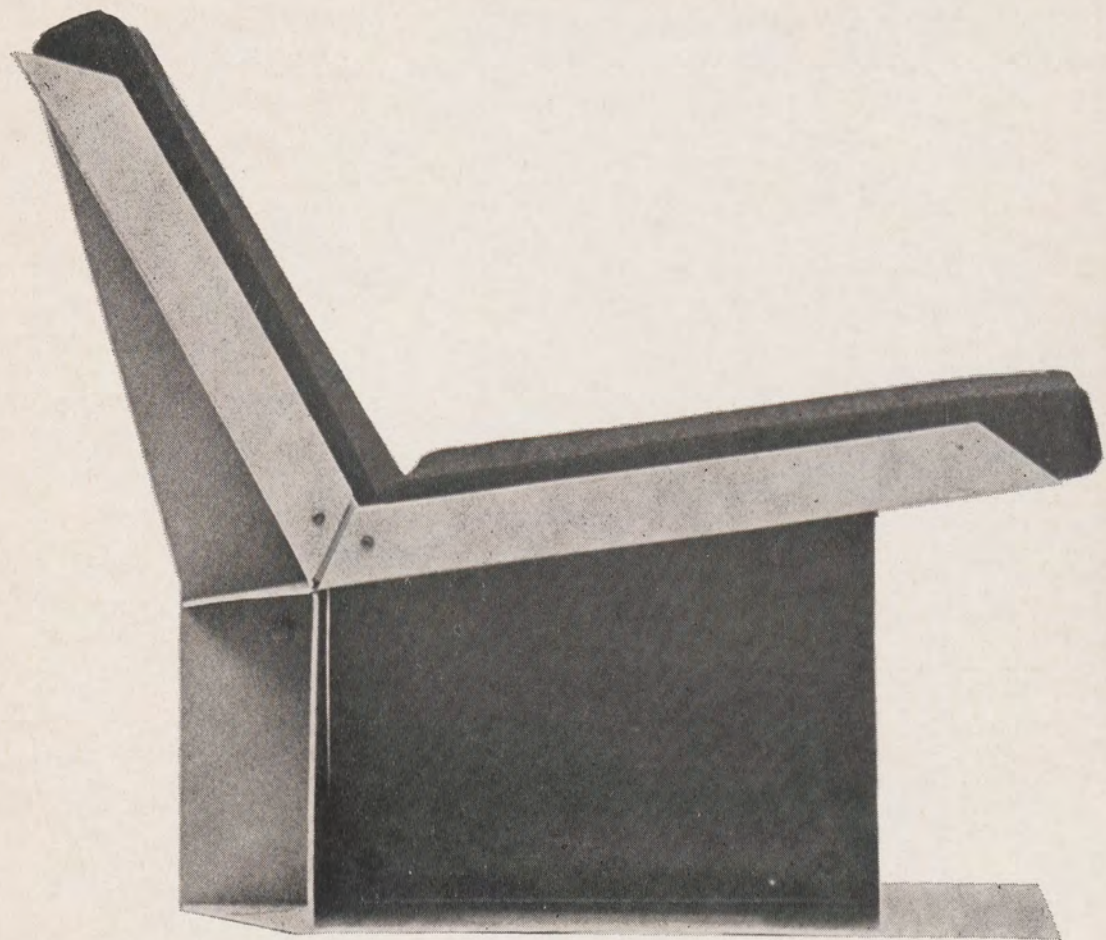
1965/66 elektrische huishoudsnijmachine

de onderkast van de snijmachine is opgebouwd uit vier geëxtrudeerde aluminium onderdelen die twee aan twee identiek zijn.

slede en geleider zijn van een geëxtrudeerde kunststof.

het huis dat in aluminium wordt gegoten, is op de onderkast geschoven.

de motor en andere bedieningsorganen bevinden zich in de onderkast. het mes kan met een handbeweging verwijderd worden wat belangrijk is i.v.m. het schoonmaken.

1964/65 Jan spoor

deze stoel is ontworpen uit materiaal naar eigen keuze. hij is opgebouwd uit vier aluminium plaatsegmenten die gezet worden. de ruggedeelten worden in de zitting geschoven waarna deze met vier bouten en moeren aan elkaar bevestigd worden. op de stoel komen losse kussens.

AKADEMIE VOOR
INDUSTRIËLE VORMGEVING
POSTBUS 9002
EINDHOVEN

